Förslag på åtgärder för genomförande av fiskeripolitiken

Nationella och regionala partnerskapsplanen 2028-2034

2026-11-18

Medfinansieras av Europeiska unionen

Bakgrund

- Flera olika EU-fonder slås ihop
- Nationell och regional partnerskapsplan (NRP-plan) 2028-2034
- Flera politikområden och myndigheter omfattas av NRP-planen
  - Jordbruksverket: jordbrukspolitik och havs- och fiskeripolitik
  - Tillväxtverket: regional utveckling, näringslivsutveckling, konkurrenskraft
  - ESF-rådet: arbetsmarknad, inkludering, kompetens
  - Polisen: säkerhets- och gränsfrågor
  - Migrationsverket: migrations- och integrationsfrågor

Utgångspunkter och förutsättningar

Utgångspunkter

- Del av regeringsuppdraget att föreslå åtgärder i NRPP
- Förslag till EU-regelverk
- Nulägesbeskrivningen
- Erfarenheter av Havs-, fiskeri och vattenbruksprogrammet
- Livsmedelsstrategin 2.0
- Miljö- och klimatpolitiska mål
- Inspel från intressenter

Förutsättningar

- Förenklingar av villkor
- Implementering av lämpliga förenklade kostnadsalternativ
- Stödmöjligheterna och stödmottagare behöver anpassas till lämpliga statsstödsgrunder
- Antal åtgärder kan behöva anpassas till budgeten

Medfinansieras av Europeiska unionen

Utmaningar

- Lönsamhet
- Marknad
- Livsmedelsförsörjning
- Beredning
- Generationsväxling och arbetsmiljö
- Djurvälfärd
- Kunskap och innovation
- Akvatiska miljöer
- Datainsamling
- Kontroll och tillsyn

Åtgärder

1. Stöd för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna
2. Stöd för förädling av sjömatsprodukter
3. Stöd för innovation inom blå näringar
4. Stöd för investeringar i fiske
5. Stöd för investeringar i hamnar och landningsplatser
6. Stöd för investeringar i vattenbruk
7. Stöd för etablering av vattenbruk
8. Kontroll och tillsyn av fiske – stöd till myndigheter
9. Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till företag
10. Stöd för datainsamling för den gemensamma fiskeripolitiken
11. Stöd för genomförandet av havsmiljödirektivet
12. Stöd för att skydda, bevara och återställa akvatiska miljöer
13. Stöd för insamling av akvatiskt skräp
14. Stöd för hantering av fällda sälar och skarvar
15. Stöd för tillfälligt upphörande av fiskeverksamhet
16. Stöd för certifiering av sjömatsprodukter
17. Stöd för bildande av producentorganisationer inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna
18. Stöd för producentorganisationer inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna

Mål

NRP-förordningen

art. 2

d. Att stödja genomförandet av unionens gemensamma fiskeripolitik i enlighet med tredje delen avdelning III i […] EUF-fördraget.

art. 3

d. Att upprätthålla livskvaliteten i unionen, inbegripet ett konkurrenskraftigt, hållbart, attraktivt och resilient jordbruk, skogsbruk och fiske, genom att (i-v)

LMS 2.0

- 60 % ökning av sjömatsproduktionen till 2035

Miljö- och klimatpolitiska mål

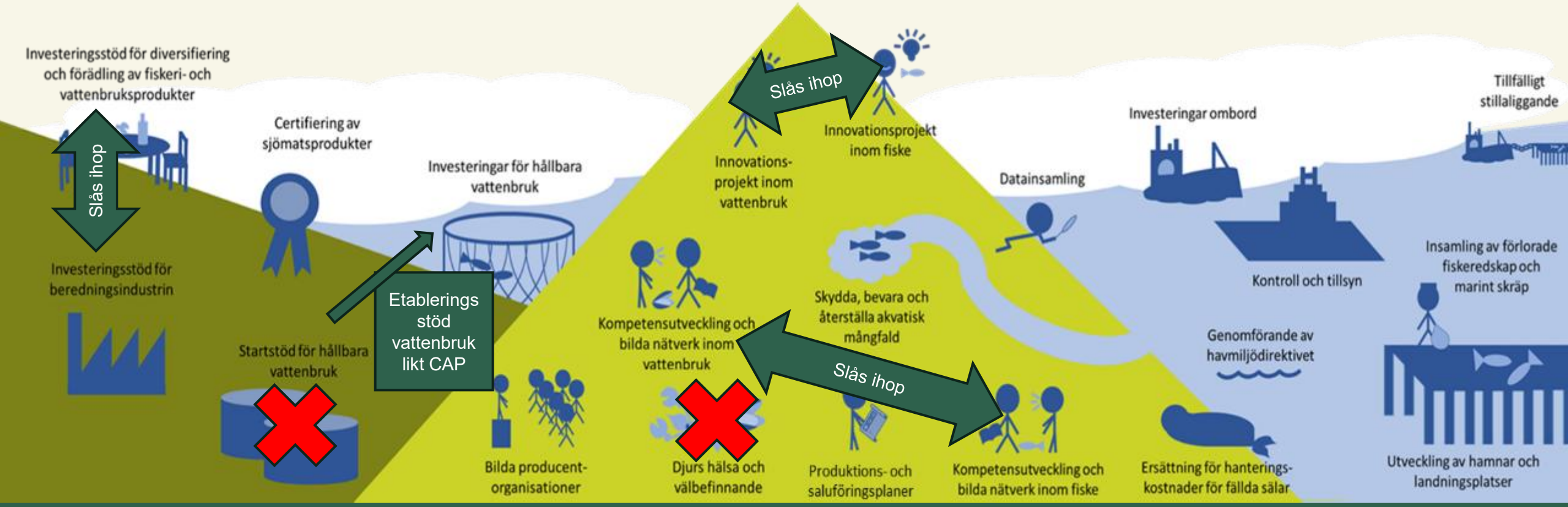
Jordbruksverket

Medfinansieras av Europeiska unionen

Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021-2027 → Nationell och regional partnerskapsplan 2028-2034
Från 22 till 18 stöd

Jordbruks verket

Medfinansieras av Europeiska unionen

Jordbruks verket

Föreslagna åtgärder

Allt innehåll i presentationen är förslag.
Inget är beslutat ännu.

2026-11-18

Medfinansieras av Europeiska unionen

Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna

Syfte

Stödet syftar till att främja kompetensutveckling för och inom näringarna, öka kunskapen om näringarna och dess förutsättningar samt uppmuntra till dialog inom och mellan näring, forskning och myndigheter

Medfinansieras av Europeiska unionen

2026-11-18

Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna, forts.

- Stödmottagare
  - Företag inom fiskeri- och vattenbruksnäringen, myndigheter, regioner, kommuner, erkända producentorganisationer och andra föreningar och organisationer, som i sin verksamhet riktar sig mot verksamma inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna
- Stödmöjlighet
  - Anordnande av utbildning eller kompetenshöjande insats
  - Nätverksbyggande som exempelvis utbytande av erfarenheter och bästa praxis i projektform samt spridning av resultat
  - Informations- och rådgivningsinsatser med kunskapsspridning
  - Framtagande av kunskapsunderlag samt publicering och spridning
- Stödnivå
  - 100 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Förädling av sjömatsprodukter

Syfte

Stödet syftar till att stärka den svenska värdekedjan för sjömatsprodukter, öka mängden fisk som används till humankonsumtion och bidra till att trygga en livsmedelsförsörjning

Medfinansieras av Europeiska unionen

2026-11-18

Förädling av sjömatsprodukter, forts.

- Stödmottagare
  - Yrkesfiskare, vattenbruksföretag samt företag som bereder sjömatsprodukter är mottagare för stödet
- Stödmöjlighet
  - Investeringar i livsmedelsförädling av sjömatsprodukter samt investeringar kopplade till försäljning av produkterna
- Stödnivå
  - 50 procent för primärproducenter
  - Småskaliga kustfiskare 80 procent
  - Beredningsföretag 40 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Innovation inom blå näringar

Syfte

Stödet syftar till att främja nya innovativa lösningar på gemensamma utmaningar för att stärka utveckling, hållbarhet och konkurrenskraft inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna

Medfinansieras av Europeiska unionen

2026-11-18

Innovation inom blå näringar, forts.

- Stödmottagare
  - Myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag
- Stödmöjlighet
  - Innovationsprojekt,
  - Förberedande innovationsinsatser eller
  - Pröva-på insatser, kopplade till de blå näringarna
- Stödnivå
  - 100 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Investeringar i fiske

Syfte

Stödet syftar till att stärka yrkesfiskets lönsamhet och till att fisket ska kunna bedrivas med lägre påverkan på miljö och akvatisk mångfald. Stödet syftar också till att öka den sociala hållbarheten i näringen genom en trygg och säker arbetsmiljö.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Investeringar i fiske, forts.

- Stödmottagare
  - Ägare av fiskefartyg eller yrkesfiskare
- Stödmöjlighet
  - Investeringar i selektiva fiskeredskap och utrustning som minskar mängden oönskad fångst
  - Investeringar i fiskeredskap eller andra investeringar som minskar den negativa påverkan på akvatiska miljöer
  - Investeringar för att skydda redskap från däggdjur och fåglar
  - Investeringar som förbättrar fångsthanteringen, och fångstens kvalitet
  - Investeringar som ökar säkerhet och förbättrar arbetsförhållanden ombord på fiskefartyg
- Stödnivå
  - 50 procent
  - Småskaliga kustfiskare 80 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Investeringar i hamnar och landningsplatser

Syfte

Syftet med stödet är förbättra hamnförhållandena så större andel landad fisk kan användas för humankonsumtion, underlätta uppfyllandet av landningsskyldigheten och underlätta miljöinsatser.

Medfinansieras av Europeiska unionen

2026-11-18

Investeringar i hamnar och landningsplatser, forts.

- Stödmottagare
  - Ägare eller förvaltare av en hamn eller en landningsplats som används vid yrkesmässigt fiske
- Stödmöjlighet
  - Investeringar i infrastruktur för att utveckla hamnar och landningsplatser
  - Anpassning av hamnen eller landningsplatsen till landningsskyldigheten
  - Förbättring av förmågan att hantera akvatiskt skräp och förlorade redskap
- Stödnivå
  - 50 procent
  - Småskaliga fiskare 80 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Investeringar i vattenbruk

Syfte

Stödet syftar till att utveckla vattenbruksproduktionen, förbättra djurhälsan och djurvälfärden, minska verksamheternas miljöpåverkan, öka klimatanpassningen och skapa robusta anläggningar för bland annat en ökad livsmedelsförsörjning.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Investeringar i vattenbruk, forts.

- Stödmottagare
  - Vattenbruksföretag
- Stödmöjlighet
  - För att öka vattenbruksproduktionen
  - Som möjliggör en ökad grad av miljömässig hållbarhet inom vattenbruket genom att minska den negativa inverkan eller öka de positiva effekterna på miljön
  - Som förbättrar djurens hälsa eller välfärd
  - Som minskar risken för rymningar
  - För att skydda odlingarna mot predatorer
  - För att öka klimatanpassning
  - För att öka robustheten
- Stödnivå
  - 50 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Etablering av vattenbruk

Syfte

Syftet med stödet är att stimulera till nyetableringar inom vattenbruksnäringen genom stöd till vattenbruksföretag under uppstartssträckan.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Etablering av vattenbruk, forts.

- Stödmottagare
  - Nystartade vattenbruksföretag
- Stödmöjlighet
  - Stöd ges som en klumpsumma för att stötta för löpande kostnader under uppstartsfasen
- Stödnivå
  - Klumpsummor, eventuellt utifrån planerad omfattning på verksamheten

Medfinansieras av Europeiska unionen

Kontroll och tillsyn – myndigheter

Syfte

Syftet med stödet är att främja effektiv kontroll och tillsyn och minska risken för att fiskeverksamhet bedrivs på otillåtna sätt, för att öka regelefterlevnaden och för att effekten av regleringar ska bli så stor som möjligt.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Kontroll och tillsyn – myndigheter, forts.

- Stödmottagare
  - Myndigheter med ett utpekat ansvar kopplat till EU:s kontrollförordning
- Stödmöjlighet
  - Digitalisering, anpassning och effektivisering av IT-stöd, teknisk infrastruktur och verksamhetssystem inom kontroll och tillsyn av fiske, samt tillträdesåtgärder och överträdelsehantering
  - Kompetensutveckling och vägledning
  - Utveckling och implementering av ny teknik och metodik
  - Operativt genomförande av EU-gemensamma inspektionsinsatser inom ramen för specifika kontroll och inspektionsprogram
  - Inköp av mindre båtar och obemannade farkoster för kontrollverksamhet,
  - Modernisering av befintliga patrullfordon
  - Tillhandahållande av övervaknings- och kommunikationstjänster, eller kontroll- och inspektionsverksamhet
- Stödnivå
  - 100 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Kontroll och tillsyn – företag

Syfte

Syftet med stödet är att stärka näringarnas regelefterlevnad och därigenom uppnå miljömässigt hållbara näringar.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Kontroll och tillsyn – företag, forts.

- Stödmottagare
  - Stödmottagare är aktörer enligt EU:s kontrollförordning
- Stödmöjlighet
  - Nödvändiga komponenter för fartygsspårning och elektroniska rapporteringssystem som används i kontrollsyfte
  - Nödvändiga komponenter för elektroniska fjärrövervakningssystem
  - Komponenter på fartyg för kontinuerlig mätning och registrering av framdrivningsmotorns effekt, samt kostnader förbundna med certifiering och verifiering av motorstyrka i de fall det krävs för att uppfylla kontrollregelverket
  - Nödvändiga komponenter för att uppfylla kraven på spårbarhet
  - Nödvändiga komponenter för att uppfylla kraven på vägning av fiskeriprodukter vid landning eller efter transport, inklusive komponenter för provtagning av fångster
  - Nödvändiga komponenter för att uppfylla kraven för att vara förtecknad hamn
- Stödnivå
  - 85 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Datainsamling för den gemensamma fiskeripolitiken

Syfte

Syftet med stödet är att ge förutsättningarna för en kunskapsbaserad förvaltning som bidrar till långsiktigt hållbara sektorer genom att säkerställa Sveriges åtaganden enligt EU:s datainsamlingsförordning (DCF)

Medfinansieras av Europeiska unionen

Datainsamling för den gemensamma fiskeripolitiken, forts.

- Stödmottagare
  - Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket och Sveriges lantbruksuniversitet
- Stödmöjlighet
  - Utarbetande av nationella och regionala arbetsplaner i enlighet med EU:s datainsamlingsförordning
  - Insamling, förvaltning, analys och användning av data i enlighet med EU:s datainsamlingsförordning
  - Kostnaderna kan även inkludera visst utvecklingsarbete i syfte att öka kvalitet och kostnadseffektivitet
- Stödnivå
  - 100 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Genomförandet av havsmiljödirektivet

Syfte

Syftet med stödet är att bidra till främjande av implementering av direktiven i svensk lagstiftning som berör marin miljö så som havsmiljödirektivet, art- och habitatdirektivet , vattendirektivet och naturrestaureringsförordningen.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Genomförandet av havsmiljödirektivet, forts.

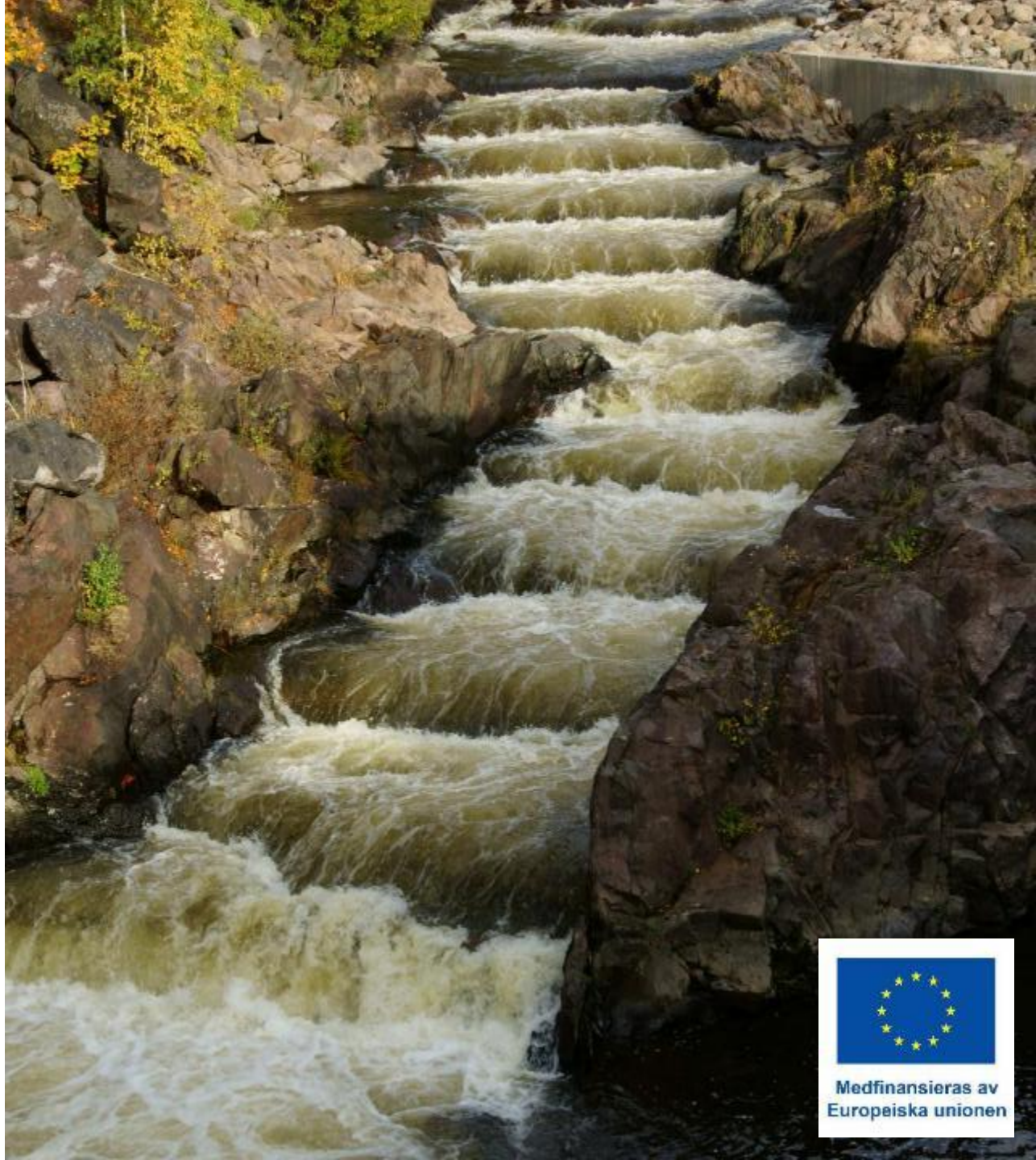
- Stödmottagare
  - Statliga myndigheter och kommuner
- Stödmöjlighet
  - Utveckla statusbedömningar och indikatorer för att bidra till kunskapsuppbyggnad om den marina miljön och dess status
  - Utveckling av risk- och påverkansanalyser för att kunna identifiera belastningar och aktiviteter som orsakar försämring av miljön eller utebliven återhämtning
  - Utveckla nya åtgärder och metoder för att utvärdera effekterna av de åtgärder som genomförs i syfte att förbättra den marina miljöns status
- Stödnivå
  - 100 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Skydda, bevara och återställa akvatiska miljöer

Syfte

Syftet med stödet är att skydda, bevara, återställa och hållbart förvalta akvatisk miljö i syfte att stärka ekosystemen, förbättra mångfalden och gynna vattenlevande organismers livsmiljöer och därigenom skapa förutsättningar för ett hållbart nyttjande.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Skydda, bevara och återställa akvatiska miljöer, forts.

- Stödmottagare
  - Myndigheter, kommuner, regioner, föreningar och andra organisationer
- Stödmöjlighet
  - Skydda, restaurera och hållbart förvalta akvatiska ekosystem och biologisk mångfald i, eller i anslutning till, vattenmiljöer
  - Inrätta, förvalta och övervaka områdesskydd som är bildade med stöd av nationell lagstiftning samt områdesskydd.
  - Stödet gäller i både havs- och sötvattensmiljöer
- Stödnivå
  - 100 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Insamling av akvatiskt skräp

Syfte

Stödet syftar till att minska belastningen på den akvatiska miljön som orsakats av skräp.

Medfinansieras av Europeiska unionen

2026-11-18

Insamling av akvatiskt skräp, forts.

- Stödmottagare
  - Statliga myndigheter, regioner, kommuner, universitet, högskolor, vetenskapligt institut, branschorganisationer och erkända producentorganisationer
- Stödmöjlighet
  - Samla in förlorade redskap och skräp i akvatiska miljöer
  - Identifiera områden med förlorade redskap och akvatiskt skräp
- Stödnivå
  - 100 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Hantering av fällda sälar och skarvar

Syfte

Stödet syftar till att bidra till en anpassad förvaltning av säl och skarv genom hantering av fällda kroppar. Därigenom bidrar stödet till att också minska sälens och skarvens negativa påverkan på känsliga kustfiskbestånd samt på fiske- och vattenbruksnäringarnas konkurrenskraft.

Medfinansieras av Europeiska unionen

2026-11-18

Hantering av fällda sälar och skarvar, forts.

- Stödmottagare
  - Företag, länsstyrelser, kommuner, branschorganisationer eller producentorganisationer inom yrkesfiske eller vattenbruk samt svenska jägarförbund, sportfiskeförbund och fiskevattenägarförbund
- Stödmöjlighet
  - Bärgning av fälld säl eller skarv fram till godkänd destruktionsanläggning eller avfallsförbränning samt för kostnad av destruktion
  - Även samordning av bärgning och inlämning av säl och skarv när stödmottagare inte är ett företag
- Stödnivå
  - 100 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Tillfälligt upphörande av fiskeverksamhet

Syfte

Syftet med stödet är bibehållen kapacitet inom fisket även under perioder då akvatiska biologiska resurser behöver återhämta sig eller vid kriser.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Tillfälligt upphörande av fiskeverksamhet, forts.

- Stödmottagare
  - Stöd lämnas till den som är ägare av ett fiskefartyg eller har fiskelicens
- Stödmöjlighet
  - Stöd kan lämnas för tillfälligt upphörande av fiskeverksamhet på grund av extraordinära händelser som fastställs på nationell eller EU-nivå
- Stödnivå
  - Stödet ges som ett schablonbelopp som fastställs av Jordbruksverket vid det aktuella tillfället

Medfinansieras av Europeiska unionen

Certifiering av sjömatsprodukter

Syfte

Syftet är att stödja aktörer i fiske- och vattenbrukssektorn att ta fram nya certifieringar och eller certifiera sin produktion i befintlig certifiering och märka sina produkter.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Certifiering av sjömatsprodukter, forts.

- Stödmottagare
  - Fiske- och vattenbruksföretag, branschorganisationer och erkända producentorganisationer inom fiske- och vattenbrukssektorn
- Stödmöjlighet
  - Framtagande av ny certifiering,
  - Certifiering av fiske- och vattenbruksprodukter
- Stödnivå
  - 75 procent till företag och till bransch- och erkända producentorganisationer
  - 80 procent till företag inom småskaligt fiske

Medfinansieras av Europeiska unionen

Bildande av producentorganisationer inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna

Syfte

Stödet syftar till att främja bildandet av producentorganisationer i Sverige vilket främjar en effektiv, hållbar och transparent marknad.

Medfinansieras av Europeiska unionen

Bildande av producentorganisationer inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna, forts.

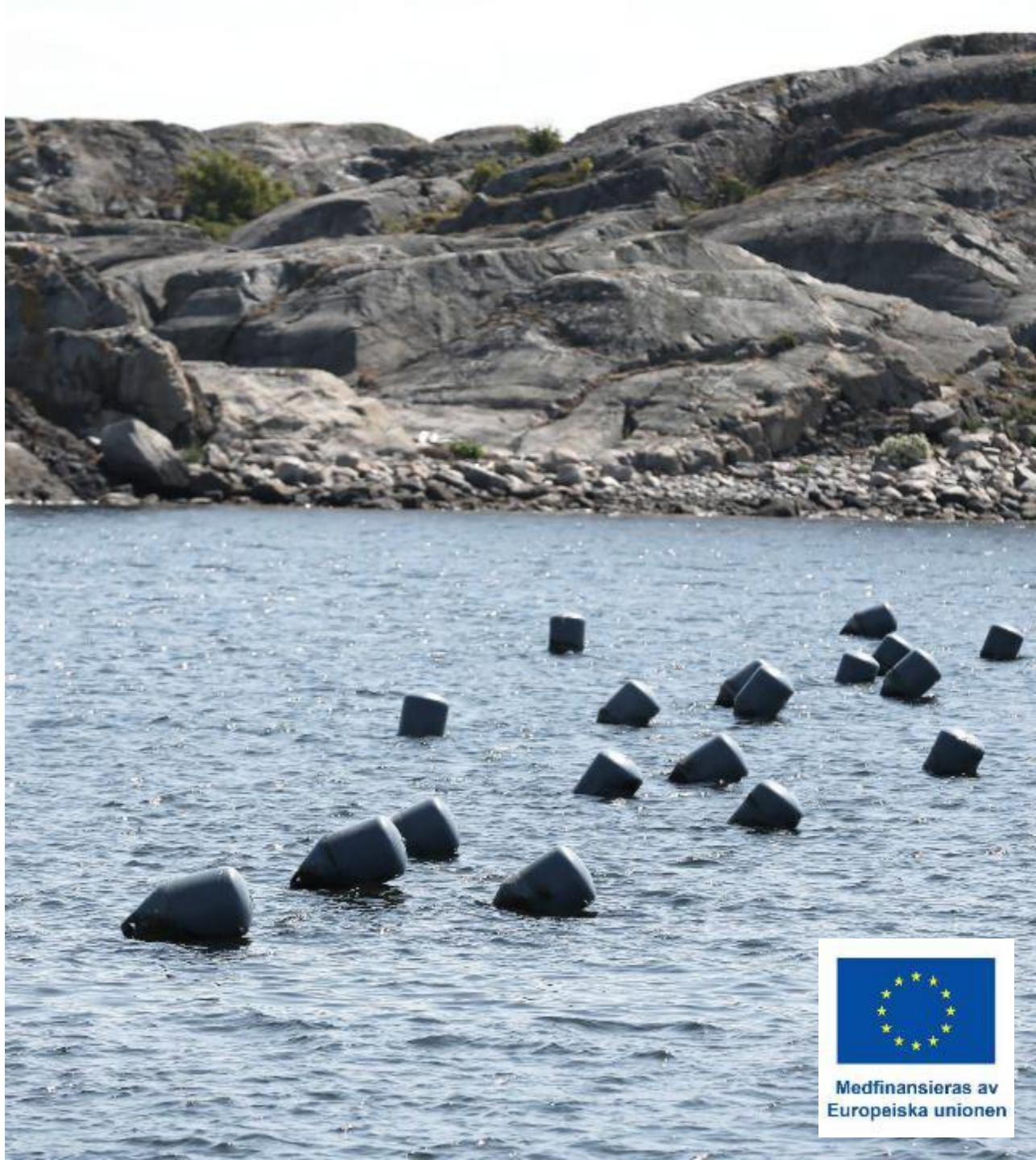
- Stödmottagare
  - Ekonomiska föreningar och producentorganisationer
- Stödmöjlighet
  - Stöd får lämnas till ekonomiska föreningar för att bilda en producentorganisation.
  - Stöd får lämnas till PO för att bilda en sammanslutning av producentorganisationer.
- Stödnivå
  - 75 procent

Medfinansieras av Europeiska unionen

Stöd för producentorganisationer inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna

Syfte

Stödet syftar till att stödja producentorganisationerna att ta fram produktions- och saluföringsplaner samt deras möjlighet att delta i EU-arbete.

Stöd för producentorganisationer inom fiskeri- och vattenbruksnäringarna, forts.

- Stödmottagare
  - Erkända producentorganisationer och sammanslutningar av producentorganisationer
- Stödmöjlighet
  - Utformning av produktions- och saluföringsplan
  - Årlig rapport om genomförandet av produktions- och saluföringsplanen
  - Deltagande i EU-arbete
- Stödnivå
  - Klumpsummor fastställda i förväg

Medfinansieras av Europeiska unionen

Budgetförslag för BLÅ i NRPP

- Nuvarande program (HFVP): Totalt 2 007 090 926 sek
  - Exkl. kontroll och tillsyn och datainsamling: 1 041 783 678 sek
  - Uppräkning inflation 1 362 132 159 sek

- NRPP (förslag 2025): Total 1 145 655 000 sek exkl. kontroll och tillsyn och datainsamling

- NRPP (förslag juni 2026): Total 2 032 964 798 sek (oklart vad som ingår)
  - kontroll och tillsyn och datainsamling ca 1,5 miljarder sek

Medfinansieras av Europeiska unionen

Vägen framåt

- Leverans av första utkast till Regeringskansliet i oktober
- Fortsatt förhandlingsarbete
- Inväntar eventuell återkoppling och tilläggsuppdrag från Regeringskansliet
- Utarbetande av förenklade kostnadsalternativ
- Anpassning till statsstödsregelverk
- Leverans av planen till EU-kommissionen i juni 2026

Medfinansieras av Europeiska unionen

Stort tack för att ni varit med och bidragit!

2026-11-18

Medfinansieras av Europeiska unionen